7/4661

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI VE
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI

SÜRELİDİR

Sayı :B.02.0.002/ 1191
Konu :

21.02.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :a) TBMM Başk.nın, 27.01.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4661-8963/27720 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 01.02.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-414-13/474 sayılı yazısı.
c) Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin, 17.02.2005 tarih ve B.06.1.ABG.0.07.00.04/305/371 sayılı yazısı

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ÖZBATUR'un, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği, 7/4661 esas no'lu yazılı soru önergesi cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Ali ŞAHİN
Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: İlgi (c) yazı ve eki soru önergesi cevabı (5 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

Adres : Başbakanlık Devlet Bakanlığı ve Başbakan Yardımcılığı (Sn.Mehmet Ali ŞAHİN) Bakanlıklar/ANKARA
Telefon : (0 312) 413 73 22
Faks : (0 312) 419 15 45 – (0 312) 425 14 35
Ayrıntılı Bilgi İçin Telefon : (0 312) 419 16 48 M. DURMUŞOĞLU Özel Kalem Müdür Yardımcısı
e-posta : buro.mehmetalisahin@basbakanlik.gov.tr

7/4661

AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ
Ulusal Program Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.06.1.ABG.0.07.00.04/305.'371

17.02.2005

KONU : Soru Önergesi

SÜRELİDİR

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞINA
(Sn. Mehmet Ali ŞAHİN)

İlgi: 7 Şubat 2005 tarih ve B.02.0.002/696 sayılı yazıları.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR tarafından Bakanlıklarına yöneltilen 7/4661 esas sayılı soru önergesi gönderilerek, önergede yer alan soruların cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu soru önergesinde yer alan soruların cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Murat SUNGAR
Büyükelçi
Genel Sekreter

Ek: Soru önergesi cevabı

DEVLET BAKANLIĞI VE BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
TARİH 18.02.2005
SAYI 1191

Eskişehir Yolu 9.km 06800 ANKARA Tel: (312) 2857720 / 251 Faks: (312) 2844192 Internet: www.abgs.gov.tr

7/4661

EK

CHP Adana Milletvekili Sn. Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR'un 28.12.2004 Tarihinde TBMM Başkanlığına Verdiği Yazılı Soru Önergesi Cevabı

Avrupa Birliği ile 3 Ekim 2005 tarihinde fiilen başlayacak olan katılım müzakereleri esas itibarıyla Türkiye'nin AB Müktesebatını ne kadar sürede kendi iç hukukuna aktarıp yürürlüğe koyacağının ve etkili bir şekilde uygulayacağının belirlendiği süreçtir. Klasik müzakerelerden çok farklı olan Avrupa Birliği müzakere sürecinde aday ülkelerin hareket alanları oldukça sınırlıdır. Bu bağlamda müzakereler ağırlıklı olarak mevzuat uyumuna dayanmaktadır.

1) Kamudaki kadrolarımız bu müzakere sürecine nasıl hazırlanmaktadır?

Kamudaki kadrolarımız müzakere sürecine üç temel mekanizma ile hazırlanmaktadır. Bunlardan birincisi, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği (ABGS) koordinasyonunda düzenli olarak gerçekleştirilen "alt komite toplantıları" ile Bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin müzakere süreci konusunda bilgilendirilmesidir. Bu alt komite toplantılarında ayrıca Ortaklık Antlaşmasının uygulanması ve Katılım Ortaklığı Belgesi öncelikleri de tartışılmaktadır. 11-12 Aralık 1999 tarihlerinde gerçekleşen Helsinki Zirvesinde Avrupa Komisyonundan, Türkiye için bir Katılım Ortaklığı oluşturması ve uygun izleme mekanizmalarını kurması istenmiştir. Ayrıca, Komisyon, "Topluluk müktesebatının analitik incelemesi" için hazırlığa davet edilmiştir. Katılım Ortaklığı Belgesinin öncelikleri ve mevzuatın uyumlaştırılması konularındaki ilerlemenin izlenmesi için aday ülkelerin Ortaklık Komiteleri altında alt komiteler kurulmuştur. Türkiye'de de, Ortaklık Konseyinin 3/64 sayılı kararı ile kurulan AT-Türkiye Ortaklık Komitesini desteklemek amacıyla, diğer aday ülkelerdeki alt komitelere benzer alt komitelerin oluşturulması gereği doğmuştur. Helsinki Zirvesi sonuçları çerçevesinde Türkiye, "müktesebatın analitik incelenmesi" sürecine tabi olmuştur. 11 Nisan 2000 tarihinde Lüksemburg'da yapılan Türkiye-AT Ortaklık

Konseyinde alınan karar uyarınca, AB müktesebatının analitik incelemesini gerçekleştirmek üzere 8 alt komite kurulmuştur. Alt komiteler, belirlenen alanlarda, Ortaklık Antlaşmasının uygulanmasını ve Katılım Ortaklığı Belgesinin önceliklerini tartışır. Özellikle, yasal uyum, uygulama ve yürütme ile ilgili ilerlemeyi değerlendirir. İlgili görüldüğünde, kamu idaresindeki konulardaki işbirliğini görüşür. Alt komiteler, belirlenen sektörlerdeki ortaya çıkabilecek her sorunu gözden geçirir ve atılabilecek olası adımlara ilişkin önerilerde bulunur. Ön tarama sürecini yönlendiren 8 alt komitenin toplantıları, Katılım Ortaklığı Belgesi ve Ulusal Program öncelikleri çerçevesinde, Türk mevzuatının AB müktesebatı ile uyumlaştırılması çalışmalarının, kaydedilen gelişmelerin ve önümüzdeki dönemde gerçekleştirilmesi planlanan faaliyetlerin Türk tarafınca kapsamlı olarak anlatılmasına da imkan vermektedir. ABGS, tüm gerekli kanunların kabul edilmesi, yürürlüğe koyulması ve tüm gerekli uygulama mevzuatının (ikincil mevzuat) hazırlanması konusunda ilgili bakanlıklar ve kuruluşlar arasındaki çalışmaların koordinasyonunu sağlamaktadır. Bu çerçevede, 8 alt komitenin koordinasyonunu da ABGS yapmaktadır.

Diğer bir mekanizma ise Avrupa Komisyonu Genişleme Genel Müdürlüğüne bağlı olarak aday ülkelere ve yeni Üye Devletlere, mevzuat uyumu, mevzuatın yürürlüğe konması ve uygulanması konularında kısa süreli teknik destek (uzman desteği) sağlayan TAIEX (Teknik Destek ve Bilgi Değişim) Ofisidir. TAIEX Ofisinin hizmetleri Komisyonun aday ülkelere, yeni Üye Devletlere ve Batı Balkanlara sunmakta olduğu alternatif destek programlarına tamamlayıcı niteliktedir. Ülkemiz TAIEX Ofisi hizmetlerinden 2001 yılından sonra başka finans kalemleri yardımıyla yararlanmış, TAIEX bütçesine ise Mart 2002 tarihi itibarı ile dahil edilmiştir. Bu tarihten itibaren TAIEX Ofisi faaliyetlerinin yurt içi koordinasyonu ABGS tarafından sürdürülmektedir. Ülkemizin TAIEX bütçesine dahil edilişi sonrasında faaliyetler önemli bir ivme kazanmıştır. TAIEX Ofisi, tarım, adalet ve içişleri, fikri ve sınai mülkiyet hakları, malların serbest dolaşımı, gümrük birliği vb. öncelikli konularda, çalışma ziyaretleri, uzman misyonları, çalışma toplantıları, seminerler ve mevzuat haftaları düzenleyerek teknik destek

7/4661

sağlamaktadır. 2002 yılında 11 uzman misyonu, 3 çalışma toplantısı ve 3 mevzuat haftası düzenlenmiştir. 2003 yılında 12 uzman misyonu, 9 çalışma toplantısı ve 11 çalışma ziyaretine ek olarak, 7 adet de mevzuat haftası düzenlenmiştir. Bunların dışında TAIEX Ofisi, çok ülkeli faaliyetler düzenlemekte ve ülkemize de davet göndermektedir. Bu kapsamda da 2003 yılında kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarından 262 temsilci yararlanmıştır. Aynı yıl için, Türkiye'de veya yurt dışında düzenlenen tüm TAIEX faaliyetlerinden toplam 2040 kişi yararlanmıştır. 2004 yılında TAIEX Ofisi faaliyetlerinde ilk altı ayda TAIEX Ofisinin yeniden yapılanması nedeni ile yavaşlama olmasına rağmen yılsonu itibarı ile 14 uzman misyonu, 43 çalışma toplantısı, 7 çalışma ziyareti ve 2 adet mevzuat haftası düzenlenmiştir. Ayrıca 2004 yılında kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarından 161 temsilci de çok ülkeli faaliyetlerden yararlanmıştır. Bunların yanısıra TAIEX Ofisi Parlamentolara da teknik destek sağlamakta olup, 2003 yılı içerisinde 119 parlamenterimiz TAIEX Ofisi faaliyetlerinden yararlanmıştır. Ayrıca TAIEX Ofisi faaliyetlerinin hedef kitlesi arasında özel sektörü temsil eden sivil toplum kuruluşları da yer almaktadır ve ülkemiz özellikle 2003 yılından sonra bu hizmetlerden de faydalanmaya başlamıştır.

Kamudaki kadrolarımızın müzakere sürecine hazırlanmasında yararlanılan üçüncü bir mekanizma ise uzun vadeli eğitimlerdir. Bunların en önemlisi kamu çalışanlarının kendi uzmanlık alanlarında bilgi ve yeteneklerinin artırılmasına yönelik olarak Avrupa Birliği üyesi ülkelerin üniversitelerinde bir yıllık yüksek lisans yapma imkanı tanıyan Jean Monnet programıdır. Bu programın yanı sıra yoğunlaştırılmış araştırma programı olan ve British Council ve ABGS işbirliğinde yürütülen üç aylık Chevenning burslarından da faydalanılmaktadır. Ayrıca ilgili kamu kurum ve kuruluşlarımız kendileri de personelini AB üyesi ülkelerdeki muadil kurumlara veya Avrupa Komisyonuna eğitime veya staja göndermektedir.

2) Müzakere sürecinde görev alacak kadroların belirli özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu kadrolar nasıl oluşturulacaktır?

Müzakere Heyetinin altyapısını oluşturacak olan personelin özellikle AB Müktesebatına hakim, çok iyi yabancı dil ve müzakere tekniği bilen memurlardan oluşması şarttır. Bu memurlar, bir yandan altyapıyı destekleyecek, diğer yandan üyelik aşamasında Brüksel'deki uluslararası memurlarımız olacaklardır. Halihazırdaki yetişmiş memur sayısı kuşkusuz yeterli değildir. Türkiye'deki ve yurt dışındaki eğitim kurumları ile işbirliği halinde, insan kaynağı açığını gidermek üzere uzun vadeli bir strateji oluşturulması ve bunun için gerekli mali kaynağın tahsisi önem taşımaktadır.

Kamu kurumlarında çalışan personelin eğitiminde en temel araçlardan biri şüphesiz hizmet içi eğitimdir. Nitekim kamu kurumlarımızın hizmet içi eğitim programlarında Avrupa Birliği konusu ana başlıklardan biri olmuştur. Ayrıca mevzuat uyum süreci çerçevesinde kamu kurumlarında çalışan görevliler düzenli olarak yurt dışındaki muadilleriyle işbirliği içindedirler. Bu bağlamda, yukarıda belirtilen Avrupa Komisyonunun geliştirdiği TAIEX ve twinning (eşleştirme) gibi mekanizmalar aracılığıyla kamu kurumlarımızda çalışan görevliler kendi alanlarında uzmanlaşmaktadırlar. Ülkemizin AB'ye katılım ve Topluluk müktesebatı ile uyum süreci çerçevesinde nitelikli personel ihtiyacının karşılanması amacıyla Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen Jean Monnet Programı da üzerinde durulması gereken önemli bir mekanizmadır. Kamu kurumlarında çalışan uzman kadroların bir yıl AB üyesi ülkelerde Avrupa bütünleşmesinin farklı boyutları üzerine yüksek lisans eğitimi yapabilmesine olanak tanıyan Jean Monnet bursu kontenjanının %60'ı kamu personeline ayrılmıştır. Bu burs kapsamında 2003-2006 yılları arasında 79 kamu görevlisi AB konusunda bir yıl yüksek lisans çalışması yapmak üzere üye ülkelere gitmiştir. Ayrıca British Council ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği işbirliğinde yürütülen üç aylık Chevenning bursu kapsamında da kamu görevlilerinin AB konusunda İngiltere'de yüksek lisans olanağı sağlanmaktadır. Tüm bunlara ek olarak,

özellikle kamu kurum ve kuruluşlarında çalışanlara Avrupa bütünleşmesinin çeşitli yönleriyle ilgili eğitim vermek amacıyla 1987 yılında kurulan Ankara Üniversitesi, Avrupa Toplulukları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından yürütülen AB Uzmanlık Kursları gerekli personelin yetişmesi açısından çok önemlidir. 2003 yılı itibarıyla, büyük çoğunluğu kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan yedi bini aşkın kişi bu kurslara katılarak sertifika almaya hak kazanmıştır.

3) Avrupa birliği için müzakere süreci kapsamlı bir reform anlayışını da kapsamaktadır. Bu müzakereleri gerçekleştirecek kadroların eğitimi için bir hazırlığınız var mıdır?

Müzakere sürecine yönelik yapılanma çerçevesinde en önemli unsurlardan biri çalışma gruplarıdır. Çalışma grupları, her bir müktesebat başlığı için taslak müzakere pozisyonlarını hazırlamak üzere, ilgili Bakanlık, kamu kurumu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve akademisyenlerden oluşan uzman gruplardır. Bu gruplarda yer alacak görevliler yukarıda ifade edildiği üzere farklı mekanizmalar aracılığıyla eğitilmektedir. Ayrıca doğrudan müzakere sürecine yönelik insan kaynakları stratejisinin geliştirilmesi konusunda da hazırlıklara başlanması öngörülmüştür.